

Wielkopolski Zespół Porejestrówego Doświadczalnictwa Odmianowego

Wyniki Porejestrówego Doświadczzeń Odmianowych w Wielkopolsce

ZBOŻA, RZEPAK OZIMY. 2018

Śrem Wójtostwo, styczeń 2019

Przewodniczący Wielkopolskiego Zespołu Porejestrowego
Doświadczalnictwa Odmianowego
Ryszard Napierała

*Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Słupi Wielkiej
p. o. Dyrektor: mgr inż. Agnieszka Filipiak*

*Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Śremie Wójtostwie
63-100 Śrem*

ul. Wiosny Ludów 27

faks. (0-61) 283-46-07

tel. i faks. (0-61) 283-45-91

zdo.sremwojtostwo@coboru.pl

Kierownik Zakładu: mgr inż. Justyna Rejmianiak

Opracowała:

inż. Irena Perczak

Redakcja merytoryczna: mgr inż. Justyna Rejmianiak

*Publikacja współfinansowana ze środków Urzędu
Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz
Wielkopolskiej Izby Rolniczej*

*Publikacja chroniona prawem autorskim. Przedruk
dozwolony tylko po uzyskaniu zgody przewodniczącego
Wojewódzkiego Zespołu PDO*

Wydawca: ZDOO Śrem Wójtostwo

OWIES

UWAGI OGÓLNE

W roku 2018 na terenie województwa wielkopolskiego założono trzy doświadczenia z odmianami owsa, podobnie jak w latach poprzednich. Zlokalizowane one były w zakładach doświadczalnych oceny odmian Śrem Wójtostwo, Nowa Wieś Ujska oraz w jednostce hodowli Choryń (DANKO HR).

Wszystkie doświadczenia uznano za udane i ich wyniki wykorzystano w niniejszym opracowaniu.

W doświadczeniach wysiano trzy odmiany wyznaczone przez Centralny Ośrodek jako wzorcowe (Agent, Bingo i Kozak) oraz jedenaście wybranych przez Zespół Wojewódzki PDO (tab. 1). Cztery z spośród nich zostały włączone do LOZ.

Omawiane doświadczenia, podobnie jak w poprzednich sezonach, prowadzone były na jednym – przeciętnym poziomie agrotechniki, bez stosowania chemicznej ochrony roślin przed chorobami i wyleganiem.

Doświadczenia wysiano w dniach od 6 do 11 kwietnia przy dobrych warunkach pogodowych.

Zbioru doświadczeń dokonano w dniach od 22 lipca do 1 sierpnia.

WYNIKI DOŚWIADCZEŃ

W roku 2018 średni plon badanych odmian wyniósł 55,8 dt/ha i był niższy niż w poprzednich sezonach. Wahał się on od 38,5 dt/ha w Nowej Wsi Ujskiej do 75,2 dt/ha w Śremie Wójtostwie (tab. 4).

W roku 2018 najwyższym plonem cechowały się odmiany Lion, Komfort, Armani i Monsun.

Odmiany nieoplewione, podobnie jak w latach poprzednich plonowały zdecydowanie niżej od odmian oplewionych (tab. 5).

Na podstawie analizy wieloletnich wyników plonowania najwyższym plonem cechowały się odmiany Komfort, Kozak, Elegant i Romulus (tab. 5).

W roku 2018 zanotowano dość silne wyleganie roślin. Wśród odmian oplewionych najmniej wylegały odmiany Bingo, Elegant, Armani, a wśród nieoplewionych odmiana Siwek (tab. 6).

Największą masę 1000 ziarn miała oplewiona odmiana Monsun, a najmniejszą nieoplewiona odmiana Siwek (tab. 6).

W roku 2018 nie zanotowano dużych różnic odmianowych we wrażliwości na choroby (tab. 7).

Tabela 1

Owies. Odmiany badane. Rok zbioru: 2018

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru w Polsce	Rok włączenia do LOZ	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	Breton	2007	2013	DANKO HR sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
2	Bingo	2009	2011	HR Strzelce Sp. z o.o., Grupa IHAR ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
3	Komfort	2013	2018	HR Strzelce Sp. z o.o., Grupa IHAR ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
4	Nawigator	2015		HR Strzelce Sp. z o.o., Grupa IHAR ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
5	Elegant	2016		HR Strzelce Sp. z o.o., Grupa IHAR ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
6	Romulus	2016	2018	DANKO HR sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
7	Armani	2017		IGP Polska Sp. Z o.o sp. K., ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań, DE
8	Kozak	2017		HR Strzelce Sp. z o.o., Grupa IHAR ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
9	Monsun	2017		Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec, DE
10	Agent	2018		HR Strzelce Sp. z o.o., Grupa IHAR ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
11	Lion	2018		Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec, DE
12	Siwek*	2010		Małopolska HR Sp zo.o., ul. Zbożowa 4, 30-002 Kraków
13	Nagus*	2011		DANKO HR sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
14	Amant*	2014		HR Strzelce Sp. z o.o., Grupa IHAR ul. Główna 20, 99-307 Strzelce

* - odmiana o ziarnie nieoplewionym

Tabela 2

Owies. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2018

Miejscowość	ZDOO Śrem Wójtostwo	ZDOO Nowa Wieś Ujska	DANKO HR ZHR Choryń
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	4	3
Klasa bonitacyjna gleby	III a	IV a	IV a
PH gleby w <i>KCl</i>	5,8	5,1	-
Przedplon	Rzepak ozimy	Łubin wąskolistny	Burak cukrowy
Data siewu (<i>dzień, m-c</i>)	7.04	6.04	11.04
Obsada nasion (<i>szt/m²</i>)	450	450	-
Data zbioru (<i>dzień, m-c</i>)	27.07	1.08	22.07
Nawożenie mineralne			
N (<i>kg/ha</i>)	104	108	101
P ₂ O ₅ (<i>kg/ha</i>)	72	70	-
K ₂ O (<i>kg/ha</i>)	72	104	-
Środki ochrony roślin			
Herbicyd (<i>dawka/ha</i>)	Chisel Nowy 51,6WG, 60g	Helm Tribi 75WG 20g, Silwett 0,11	Chisel Nowy, 60g
Insektycyd (<i>dawka/ha</i>)	-	Karate Zeon 050CS, 0,11	Danadin, 0,51

Tabela 3

Owies. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2018

Lp.	Wyszczególnienie	Śrem Wójtostwo	Nowa Wieś Ujska	Choryń
1	Termin wiechowania (dzień, m-c)	30.05	4.06	4.06
2	Termin doj. wosk. (dzień, m-c)	-	4.07	30.06
3	Wysokość roślin (cm)	94	63	82
4	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9 ^o)	6,3	-	6,8
5	Helmintosporioza (skala 9 ^o)	8,5	7,1	-
6	Mączniak prawdziwy (skala 9 ^o)	-	7,4	-
7	Rdza wieńcowa (skala 9 ^o)	8,5	8,7	6,8
8	Masa 1000 ziarn (g)	38,6	32,3	35,8
9	Wilgotność ziarna podczas zbioru (%)	8,6	10,6	10,4
10	Udział łuski (%)	23,7	17,8	22,2
11	Plon ziarna (dt z ha)	69,9	35,8	51,0

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1 – oznacza stan najmniej korzystny; „-” - brak danych

Tabela 4

Owies. Plon odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2018

Lp.	Odmiana	Śrem Wójtostwo	Nowa Wieś Ujska	Choryń	Średnia
<u>Wzorzec, dt z ha</u>		<u>75,2</u>	<u>38,5</u>	<u>53,5</u>	<u>55,8</u>
1	Breton	97	101	98	98
2	Bingo	97	104	97	99
3	Komfort	103	99	103	102
4	Nawigator	98	96	92	96
5	Elegant	99	105	97	100
6	Romulus	102	101	101	101
7	Armani	100	102	104	102
8	Kozak	99	81	102	96
9	Monsun	98	101	108	102
10	Agent	103	103	95	100
11	Lion	105	107	104	105
12	Siwek*	68	72	75	71
13	Nagus*	64	64	81	69
14	Amant*	69	65	78	71

* - odmiana o ziarnie nieoplewionym Wzorzec: wszystkie badane odmiany oprócz nieoplewionych

Tabela 5

Owies. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2018, 2017, 2016

Lp.	Odmiana	Plon ziarna				
		2018	2017	2016	2017-2018	2016-2018
<i>Wzorzec, dt z ha</i>		<u>55,8</u>	<u>75,4</u>	<u>61,1</u>	<u>65,6</u>	<u>64,1</u>
1	Breton	98	103	101	101	101
2	Bingo	99	107	96	103	101
3	Komfort	102	105	103	104	103
4	Nawigator	96	99	104	97	99
5	Elegant	100	98	110	99	102
6	Romulus	101	109	99	105	102
7	Armani	102	91		96	97
8	Kozak	96	110		104	103
9	Monsun	102	93		97	98
10	Agent	100				
11	Lion	105				
12	Siwek*	71	79	78	76	77
13	Nagus*	69	68	80	69	72
14	Amant*	71	68	78	69	72
Liczba doświadczeń		3	2	3	5	8

* - odmiana o ziarnie nieoplewionym Wzorzec: wszystkie badane odmiany oprócz nieoplewionych

Tabela 6

Owies. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca)

Lata zbioru: 2018, 2016 – 2018

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)		Wysokość roślin (cm)		Wilgotność ziarna w czasie zbioru (%)		Masa 1000 ziarn (g)	
			2018	2016-2018	2018	2016-2018	2018	2016-2018	2018	2018-2018
<i>Wzorzec</i>			<u>6,8</u>	<u>6,3</u>	<u>80</u>	<u>90</u>	<u>9,2</u>	<u>9,6</u>	<u>37,9</u>	<u>39,2</u>
1	Breton	3	-0,2	0,2	3	1	0,2	-0,2	-1,6	-1,1
2	Bingo	3	1,0	1,3	0	1	-0,9	-0,7	1,8	2,8
3	Komfort	3	-1,3	-0,4	-3	-4	-0,2	-0,2	-0,6	-0,7
4	Nawigator	3	-1,2	-1,0	4	1	0,3	0,2	1,8	1,3
5	Elegant	3	1,0	0,5	3	1	0,2	0,0	0,0	-0,4
6	Romulus	3	-1,0	-0,3	3	1	0,2	0,3	0,5	0,8
7	Armani	2	1,0	-0,4	-7	-8	0,3	0,3	0,2	4,4
8	Kozak	2	-0,7	-0,7	4	4	-0,2	-0,3	-1,0	-1,3
9	Monsun	2	0,7	0,4	-3	-2	0,1	0,0	4,6	3,3
10	Agent	1	0,7		-3		-0,6		-4,2	
11	Lion	1	0,0		-1		0,8		-1,5	
12	Siwek*	3	0,7	0,9	-2	-2	3,0	2,0	-12,9	-11,8
13	Nagus*	3	-2,0	-0,6	7	3	3,3	3,0	-8,8	-10,7
14	Amant*	3	-2,8	-1,3	-4	-5	2,4	2,3	-10,3	-10,4
Liczba doświadczeń			2	7	3	9	3	9	3	9

* - odmiana o ziarnie nieoplewionym; Wzorzec: wszystkie badane odmiany oprócz odmian nieoplewionych

Tabela 7

Owies. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby w skali 9⁰ (odchylenia od wzorca).

Lata zbioru: 2018, 2016-2018

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Udział łuski (%)		Helminto-sporioza		Mączniak prawdziwy		Rdza wieńcowa	
			2017	2015-2017	2017	2015-2017	2017	2015-2017	2017	2016-2017
<i>Wzorzec</i>			<u>26,4</u>	<u>25,4</u>	<u>7,7</u>	<u>7,2</u>	<u>7,4</u>	<u>7,8</u>	<u>7,9</u>	<u>7,6</u>
1	Breton	3	1,6	0,7	0,4	0,2	0,3	-0,2	0,5	0,0
2	Bingo	3	0,7	-1,6	-0,1	0,1	0,3	0,4	-0,3	0,1
3	Komfort	3	2,2	0,8	-0,2	-0,2	0,0	-0,1	-0,5	-0,5
4	Nawigator	3	-2,1	-2,0	-0,1	0,0	0,3	0,2	0,8	0,7
5	Elegant	3	-0,3	-0,1	0,3	0,2	0,0	-0,4	0,4	0,2
6	Romulus	3	0,6	0,3	0,4	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2
7	Armani	2	-1,0	-0,5	0,4	-0,3	0,0	0,1	0,0	-0,3
8	Kozak	2	1,8	1,1	-0,2	-0,1	-0,4	0,0	-0,2	-0,1
9	Monsun	1	-0,4	-0,5	-0,4	-0,1	-0,4	-0,3	-0,5	-0,7
10	Agent	1	-0,7		-0,2		-0,4		0,1	
11	Lion	1	-2,6		-0,4		0,0		-0,7	
12	Siwek*	3	-26,4	-25,2	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,2
13	Nagus*	3	-26,4	-24,8	0,4	0,1	0,0	0,3	0,2	0,3
14	Amant*	3	-26,4	-24,9	0,3	0,1	-0,4	-0,1	0,7	0,7
Liczba doświadczeń			2	8	2	8	1	5	3	8

*- odmiana o ziarnie nieoplewionym. Wyniki pochodzą tylko z tych doświadczeń w których dana choroba wystąpiła: wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą; Wzorzec: wszystkie badane odmiany oprócz odmian nieoplewionych.